

REFERAT AF TELEFONSAMTALE

Om en genvalgt udvalgsformands ret til eftervederlag

1. Kommunens spørgsmål

En medarbejder i en kommune rettede ved mail af 1. december 2025 henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om et udvalgs genvalg af udvalgsformand for den kommende funktionsperiode og om udvalgsformandens ret til eftervederlag.

Medarbejderen i kommunen uddybede telefonisk den 2. december 2025 kommunens henvendelse over for Hans B. Thomsen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Medarbejderen i kommunen oplyste, at det var normal praksis i kommunen, at de stående udvalg umiddelbart efter den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde afholdt konstituerende møder.

Medarbejderen i kommunen oplyste, at det var forventningen, at der i et af udvalgene på 5 medlemmer var en stor valggruppe, der ville få 3 medlemmer, og en lille valggruppe, der ville få 2 medlemmer. Den nuværende udvalgsformand tilhørte den store valggruppe, der ønskede den pågældende formand genvalgt. Det var endvidere muligt, at den ene af den store valggruppes medlemmer var forhindret i at møde frem til udvalgets konstituerende møde, således at de to valggrupper ville have 2 medlemmer hver til udvalgets konstituerende møde.

Det var en mulighed, at udvalget på udvalgets konstituerende møde ville afstå fra at vælge en udvalgsformand og vente til udvalgets første ordinære møde i januar måned 2026.

Det var endvidere muligt, at der på det konstituerende møde ville blive gennemført valg af udvalgets formand, at valget ville blive gennemført ved lodtrækning, og at lodtrækningen kunne falde ud til, at den lille valggruppe ville besætte formandsposten. Såfremt dette ville blive tilfældet, var det forventningen, at den store valggruppe på udvalgets første ordinære møde i januar måned 2026 ville afsætte formanden og vælge et medlem blandt den store valggruppe til udvalgets nye formand.

Medarbejderen i kommunen havde herefter følgende spørgsmål:

1. Hvis formanden for den store valggruppe blev genvalgt som formand for udvalgets konstituerende møde, ville formanden a) skulle betragtes som afgået ved funktionsperiodens udløb med ret til eftervederlag efter vederlagsbekendtgørelsens regler og b) hvis dette ikke var tilfældet, ville formanden have krav på fortsat optjening af eftervederlag?
2. Hvis formanden for den store valggruppe først blev valgt som formand for udvalget på udvalgets første ordinære møde i januar, uden at udvalget forinden havde

valgt en ny udvalgsformand, ville formanden a) skulle betragtes som afgået ved funktionsperiodens udløb med ret til eftervederlag efter vederlagsbekendtgørelsens regler og b) hvis dette ikke var tilfældet, ville formanden have krav på fortsat optjening af eftervederlag?

3. Ville det i situation nr. 2 gøre en forskel, om udvalget forinden havde valgt en udvalgsformand?

2. Retsgrundlag

§ 11 i bekendtgørelse nr. 1325 af 13. november 2025 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (vederlagsbekendtgørelsen) har følgende ordlyd:

”§ 11. Der ydes eftervederlag til en udvalgsformand, der ophører med hvervet efter mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg nævnt i § 7, stk. 2, og § 14, stk. 2.

Stk. 2. Eftervederlaget udgør et beløb, der for hvert påbegyndt hele år svarer til 1 gang det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag. Eftervederlaget forfalder til udbetaling den 1. i måneden efter, at hvervet fratrædes, og kan højst udgøre 3 gange det sidst ydede månedlige vederlag.

Stk. 3. Der ydes ikke eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for et andet af de i § 7, stk. 2, og § 14, stk. 2 nævnte udvalg, hvor hvervet som udvalgsformand ligeledes er særskilt vederlagt, eller vælges som borgmester, jf. § 18, eller som fungerende borgmester, jf. § 19, stk. 3, 1. pkt. Tilsvarende gælder, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som medlem af Folketinget, minister eller regionsrådsformand.”

Vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (vederlagsvejledningen) har følgende afsnit vedrørende § 11 i vederlagsbekendtgørelsen:

”2.4.5. Eftervederlag til udvalgsformænd (bekendtgørelsens § 11)

Reglerne om eftervederlag til udvalgsformænd findes i vederlagsbekendtgørelsens § 11.

Hvilke udvalgsformænd har krav på eftervederlag?

I henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, ydes der eftervederlag til formænd for de udvalg, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 15, dvs. i udvalgsstyrede kommuner til formænd for stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven. Der ydes således ikke eftervederlag til formænd for udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, der i givet fald modtager vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Der ydes heller ikke eftervederlag til udvalgsnæstformænd.

Eftervederlagets størrelse

Eftervederlaget er fastsat således, at eftervederlaget svarer til formandens funktionstid i påbegyndte hele år gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2. Det er dog en betingelse for at opnå eftervederlag, at formanden har haft mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Ved beregningen af eftervederlaget er det udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår. Ved beregningen kan der således ikke stilles krav om, at funktionstiden er inden for samme valgperiode, eller at den pågældende har fungeret for det samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt.

Som eksempel kan nævnes, at en udvalgsformand, der går af den 1. februar efter at have fungeret som formand i 1 ½ år, og på fratrædelsestidspunktet vederlægges med 10.000 kr. om måneden, har krav på 20.000 kr. i eftervederlag.

Der ydes ikke eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som vederlagt formand for et andet udvalg

I vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, er det fastsat, at der ikke ydes eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som vederlagt formand for et andet udvalg, der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, eller § 15. Dette gælder uden hensyn til størrelsen af det vederlag, der oppebæres. Det indebærer, at der ikke er adgang til at udbetale eftervederlag svarende til differencen mellem to udvalgsformandsvederlag, selv om det formandshverv, der overtages, indebærer, at den pågældende ydes et væsentligt lavere udvalgsformandsvederlag end hidtil. Til eksempel kan nævnes, at en tidligere formand for en kommunes klima- og energiudvalg, der efter kommunalvalget bliver formand for kommunens socialudvalg, ikke får eftervederlag for posten som formand for kommunens klima- og energiudvalg. Eftervederlag ydes heller ikke til en formand for et udvalg, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ikke længere at yde vederlag for formandshvervet. I så fald varetager udvalgsformanden fortsat sit hverv som udvalgsformand.

En udvalgsformand, der samtidig har varetaget flere vederlagte formandshverv, kan være berettiget til eftervederlag på baggrund af varetagelsen af hvert af disse hverv. Det gælder, uanset om hvervene fratrædes samtidig, eller om et eller flere hverv fortsat bestrides. En fratrådt udvalgsformand kan således være berettiget til eftervederlag, selv om udvalgsformanden fortsat bestrider en eller flere andre udvalgsformandsposter. Det skyldes, at den fratrådte udvalgsformand ikke i denne situation tiltræder som formand for et andet vederlagt udvalg, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3. I forbindelse med fratræden af det sidste hverv kan tidligere formandsperioder, der allerede én gang er indgået i grundlaget for beregningen af eftervederlag, ikke på ny indgå i beregningen, selvom det måtte kunne anføres, at funktionstiden også i det foreliggende tilfælde har været uafbrudt. Det skyldes, at en funktionsperiode kun kan indgå i beregningsgrundlaget én gang.

Begrundelsen herfor er, at eftervederlag til udvalgsformænd er indført for at sikre en udvalgsformand økonomisk ved fratræden. Eftervederlag giver en udvalgsformand en bedre mulighed for at tilrettelægge sin arbejdsituation efter de ændrede vilkår. Eftervederlag er som sådan ikke en rettighed, der løbende optjenes, men en (overgangs)ydelse, der beregnes på grundlag af vederlaget og ancienniteten som udvalgsformand på fratrædelsestidspunktet.

[...]"

Af resuméet for Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonreferat af 9. januar 2007, der er offentliggjort i resumédatabase 07.5.6, fremgår følgende:

"En region havde spurgt Indenrigs- og Sundhedsministeriet om, hvorvidt en amtskommunal udvalgsformand, der fratrådte den 31. december 2006 og forventeligt skulle tiltræde som formand for et stående udvalg i en kommune på udvalgets første møde i januar 2007, havde krav på efterløn (senere ændret til: eftervederlag).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udtalte, at da regionen var bekendt med, at den amtskommunale udvalgsformand tiltrådte som formand for et stående udvalg i en kommune, skulle den pågældende udvalgsformand efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, ikke ydes efterløn.

Det fremgik af notatet, at det efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, i praksis måtte være tilstrækkeligt, at man var bekendt med, at den pågældende udvalgsformand tiltrådte som udvalgsformand for et stående udvalg. Der kunne således ikke stilles krav om, at den pågældende var tiltrådt som udvalgsformand den 1. januar 2007, hvor efterlønnen – hvis der ellers var krav herpå – forfaldt til udbetaling. Situationen var ikke speciel for kommunalreformåret.”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 9. november 2023, sagsnr. 2023-5127, der er offentliggjort i resumé databasen 23.5.6., fremgår, at en kommune havde rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med følgende spørgsmål:

”Er en udvalgsformand (omfattet af § 7, stk. 2), der modtager formandsvederlag i indtil ni måneder ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, hvor en stedfortræder af denne grund er indkaldt (§ 31, stk. 2), berettiget til eftervederlag, hvis den pågældende efter ophør af vederlagsudbetaling efter eget ønske fritages for formandshvervet? Udvalgsformanden har forud for perioden med stedfortræderindkaldelse modtaget formandsvederlag i 8 måneder, men i perioden med stedfortræderindkaldelsen varetager formanden ikke sit formandshverv (eller andre af sine kommunale hverv).”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 9. november 2023, sagsnr. 2023-5127, der er offentliggjort i resumé databasen 23.5.6., fremgår blandt andet:

”Betingelserne for at yde eftervederlag til udvalgsformænd i forbindelse med fravær i en sammenhængende periode på indtil 9 måneder, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt, jf. § 31, stk. 3, er ikke præciseret i vederlagsvejledningen. I vederlagsvejledningens afsnit 2.4.5. står der alene følgende:

”Eftervederlaget er fastsat således, at eftervederlaget svarer til formandens funktionstid i påbegyndte hele år gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2. Det er dog en betingelse for at opnå eftervederlag, at formanden har haft mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Ved beregningen af eftervederlaget er det udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår. Ved beregningen kan der således ikke stilles krav om, at funktionstiden er inden for samme valgperiode, eller at den pågældende har fungeret for det samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at såvel en ordlyds- som en formålsfortolkning (indretningshensynet) af vederlagsbekendtgørelsens § 11 fører til, at det afgørende for, om en udvalgsformand, der – som i den konkrete situation - modtager formandsvederlag i indtil ni måneder ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, hvor en stedfortræder af denne grund er indkaldt, og som forud for perioden med stedfortræderindkaldelse har modtaget formandsvederlag i 8 måneder, vil være berettiget til eftervederlag, er, at perioden for vederlæggelsen som formand overstiger ét år uden afbrydelse. Der er således ikke efter bestemmelsens ordlyd grundlag for at opstille som yderligere betingelse, at den pågældende udvalgsformand har varetaget hvervet. Det indretningshensyn, der bærer bestemmelsen, taler også for, at en vederlagt udvalgsformand, der efter en fraværperiode vælger at fratræde, i denne situation vil være berettiget til eftervederlag på lige fod med vederlagte udvalgsformænd, der af andre grunde vælger at fratræde.

Det har således ikke betydning, om den pågældende udvalgsformand rent faktisk har varetaget hvervet, når blot den pågældende er vederlagt som formand i en uafbrudt periode på mindst ét år.”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 4. december 2023, sagsnr. 2023-6488, der er offentliggjort i resumédatabasen 23.5.7., fremgår, at en kommune havde rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med følgende spørgsmål:

”En kommune havde i forbindelse med, at to udvalg i kommunen med virkning fra 1. januar 2024 skulle sammenlægges til ét udvalg, spurgt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, fra hvornår der skulle udbetales vederlag til udvalgsformanden for det nye udvalg, og fra hvornår vederlaget til den hidtidige udvalgsformand skulle ophøre.”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 4. december 2023, sagsnr. 2023-6488, der er offentliggjort i resumédatabasen 23.5.7., fremgår blandt andet:

”Spørgsmålet om, hvornår vederlæggelsen af en udvalgsformand kan påbegyndes i forbindelse med omkonstituering, er ikke udtrykkeligt er reguleret i vederlagsbekendtgørelsen. Det fremgår af § 22, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse, at de stående udvalg selv vælger deres formand, hvorfor en eventuel udpegning i forbindelse med en konstitueringsaftale ikke vil være retligt bindende for det kommende udvalg.

Da der således først er en formand for det pågældende udvalg, når denne er valgt af udvalget, kan vederlæggelsen ligeledes først påbegyndes fra det tidspunkt, hvor udvalget på et udvalgs-møde vælger medlemmet som udvalgsformand. At vederlæggelsen først påbegyndes fra det tidspunkt, hvor medlemmet vælges som udvalgsformand, svarer til, at vederlæggelsen af konstituerede udvalgsformænd først påbegyndes fra det tidspunkt, hvor medlemmet konstitueres som udvalgsformand, jf. nærmere vederlagsbekendtgørelsens § 10.”

3. Vurdering

3.1. Indledningsvis bemærkes, at konstituerende møder i stående udvalg – der ifølge den af kommunen beskrevne praksis afholdes i umiddelbar forlængelse af kommunalbestyrelsens konstituerende møde før den 1. januar 2026, hvor udvalgene bliver funktionsdygtige – kun kan afholdes i enighed mellem udvalgets medlemmer, jf. spørgsmål 19 i Indenrigs- og Sundhedsministeriets spørgsmål og svar vedr. kommunalbestyrelsernes konstituering¹, offentliggjort på ministeriets hjemmeside.

”19. Hvornår og hvordan foregår valg af formand og eventuel næstformand i de stående udvalg?”

Svar:

Dette sker ikke på det konstituerende møde. De stående udvalg vælger selv deres formand, jf. § 22, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Valg af formand og eventuel næstformand sker ved flertalsvalg i udvalget, medmindre der i udvalget er enighed om andet, jf. § 20, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Udvalgsformænd kan til enhver tid afsættes af et flertal i

¹ Se link på ministeriets hjemmeside

<https://www.ism.dk/Me->

[dia/638993229700800046/Sp%C3%B8rgsm%C3%A5l%20og%20svar%20vedr.%20kommunalbestyrelsernes%20konstituering%20KRV25.pdf](https://www.ism.dk/Me-dia/638993229700800046/Sp%C3%B8rgsm%C3%A5l%20og%20svar%20vedr.%20kommunalbestyrelsernes%20konstituering%20KRV25.pdf)

udvalget. Det gælder, uanset om udvalgsformandsposterne er blevet fordelt som led i den politiske konstitueringsaftale, der ikke er juridisk bindende.

Der er ikke hjemmel til, at stående udvalg afholder konstituerende møde før funktionsperiodens begyndelse, og der er ikke mødepligt for udvalgets medlemmer. Et eventuelt møde inden den 1. januar vil dog ikke være ulovligt, og udvalget vil godt kunne vælge formand og næstformand på et møde inden den 1. januar, hvis ingen af udvalgets medlemmer protesterer herimod. Se den kommenterede styrelseslov side 453.”

3.2. Indledningsvis bemærkes endvidere, at et stående udvalg til enhver tid kan vælge ny udvalgsformand, jf. § 22, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvorefter udvalgene selv vælger deres formand, og jf. Hans B. Thomsen m.fl.: Lov om kommunernes styrelse med kommentarer side 475:

”Loven indeholder ingen bestemmelse om udvalgsformandens funktionsperiode, sml. herved § 6, stk. 6, om valg af borgmester og viceborgmester, og § 17, stk. 3, om valg af medlemmer af økonomiudvalg og stående udvalg, efter hvilke bestemmelser valgene har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Et stående udvalg kan således til enhver tid vælge en ny udvalgsformand. Denne frihed kan ikke med retligt bindende virkning begrænses ved en udvalgsbeslutning om, at formandsvalget ikke skal kunne omgøres i funktionsperioden eller i et nærmere angivet tidsrum. Bestemmelse herom kan derfor heller ikke optages i udvalgets forretningsorden. (Skr. af 28. juni 1974, j.nr. 1974/12012/0309-1, resumédata-basen 74.1.3).”

3.3. For så vidt angår den situation, hvor formanden for det stående udvalg genvælges som formand på det nyvalgte udvalgs konstituerende møde efter den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde, vil udvalget den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, have samme formand som det tidligere udvalg. I den situation vil udvalgsformanden ikke være fratrådt fra sit hverv som udvalgsformand og følgelig ikke have ret til eftervederlag med virkning fra den 1. januar 2026.

Ligeledes vil udvalgsformanden i denne situation have ret til fortsat optjening af sit eftervederlag, idet der efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, alene stilles krav om, at udvalgsformanden ”ophører med hvervet efter mindst ét års uafbrudt vederlæggelse” som formand for et stående udvalg. Som anført i vederlagsvejledningens afsnit 2.4.5. er det ved beregningen af eftervederlaget udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår. Ved beregningen kan der således ikke stilles krav om, at funktionstiden er inden for samme valgperiode, eller at den pågældende har fungeret for det samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt, jf. herved også resumédata-basen 23.5.6.

3.4. For så vidt angår den situation, hvor formanden for det stående udvalg genvælges som formand på udvalgets ordinære møde i januar, uden at udvalget forinden har valgt en ny udvalgsformand, vil udvalget i perioden fra den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, være uden formand, indtil udvalget på sit ordinære møde i januar har genvalgt formanden. I denne situation vil den nyvalgte formand først være berettiget til at modtage sit eventuelle udvalgsformandsvederlag fra tidspunktet for udvalgets ordinære møde i januar, jf. resumédata-basen 23.5.7.

I denne situation vil udvalgsformanden ikke skulle anses for fratrådt hvervet den 31. december 2025. Det forhold, at udvalget har været uden formand fra den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, indtil udvalget på sit ordinære møde i januar har genvalgt formanden, kan efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets

opfattelse ikke bevirke, at det den 1. januar 2026 kan konstateres, at udvalgsformanden har fratrådt hvervet den 31. december 2025.

Det vil dog være en forudsætning for ikke at anse udvalgsformanden for fratrådt den 31. december 2025, at man på dette tidspunkt er bekendt med, at udvalgsformanden bliver valgt som udvalgsformand for det pågældende udvalg, jf. principperne i ministeriets telefonreferat af 9. januar 2007, offentliggjort i resumédata-basen 07.5.6. Denne forudsætning er opfyldt i dette tilfælde.

Såfremt udvalgsformanden genvælges på udvalgets ordinære møde i januar, må udvalgsformanden – som en følge af, at udvalgsformanden i den situation ikke kan betragtes som fratrådt – have ret til fortsat optjening af sit eftervederlag, jf. herved pkt. 3.

3.5. Såfremt udvalget på sit ordinære møde i januar imidlertid vælger en anden person som formand, må udvalgsformanden dog betragtes som værende fratrådt hvervet den 31. december 2025 og være berettiget til eftervederlag med virkning fra den 1. januar 2026 i overensstemmelse med de øvrige betingelser i vederlagsbekendtgørelsens § 11.

3.6. For så vidt angår den situation, hvor det nyvalgte udvalg på sit konstituerende møde – der afholdes efter den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde – vælger en ny formand, og udvalget herefter på sit første ordinære møde i januar på ny vælger den tidligere udvalgsformand som udvalgsformand, varetages hvervet som udvalgsformand i perioden fra den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, og indtil udvalgets første ordinære møde i januar, af den nye udvalgsformand.

I denne situation vil formanden for det stående udvalg skulle betragtes som fratrådt den 31. december 2025, og den nyvalgte formand anses for tiltrådt 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes. Den fratrådte formand vil i den situation have ret til eftervederlag den 1. januar 2026 i overensstemmelse med de øvrige betingelser i vederlagsbekendtgørelsens § 11.

Det tilføjes, at såfremt udvalget på sit konstituerende møde i december måned alene havde valgt en midlertidig formand, indtil udvalget på sit første ordinære møde i januar måned kunne genvælge sin formand, vil udvalgsformanden ikke kunne betragtes som fratrådt den 31. december 2025 og dermed ikke have ret til eftervederlag den 1. januar 2026.

3.7. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i den forbindelse fundet anledning til at overveje, om den fratrådte udvalgsformand fra det tidspunkt, hvor denne på ny genvælges som formand for samme stående udvalg, efter at udvalget først havde valgt et andet medlem som udvalgsformand, som følge af genvalget som udvalgsformand afskæres fra retten til det eftervederlag, som denne var berettiget til som følge af fratrædelsen den 31. december 2025.

Indledningsvis bemærkes, at vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, indeholder følgende bestemmelse om udbetaling af eftervederlag:

”Stk. 2. Eftervederlaget udgør et beløb, der for hvert påbegyndt hele år svarer til 1 gang det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag. Eftervederlaget forfalder til udbetaling den 1. i måneden efter, at hvervet fratrædes, og kan højst udgøre 3 gange det sidst ydede månedlige vederlag.”

Forfaldsbestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, 2. pkt., skal forstås således, at eftervederlaget forfalder til udbetaling den 1. januar 2026, såfremt udvalgsformanden fratræder sit hverv den 31. december 2025.

Vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, indeholder følgende bestemmelse om afskæring af eftervederlag:

”Stk. 3. Der ydes ikke eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for et andet af de i § 7, stk. 2, og § 14, stk. 2 nævnte udvalg, hvor hvervet som udvalgsformand ligeledes er særskilt vederlagt, eller vælges som borgmester, jf. § 18, eller som fungerende borgmester, jf. § 19, stk. 3, 1. pkt. Tilsvarende gælder, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som medlem af Folketinget, minister eller regionsrådsformand.”

Vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, skal, sammenholdt med vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, 2. pkt., forstås således, at den udvalgsformand, der fratræder sit hverv den 31. december 2025 og pr. 1. januar 2026 tiltræder som udvalgsformand for et andet stående udvalg m.v., afskæres fra retten til eftervederlag.

Fratræder udvalgsformanden sit hverv pr. 31. december 2025, og tiltræder vedkommende pr. 1. januar 2026 som udvalgsformand for samme stående udvalg, kan udvalgsformanden ikke betragtes som fratrådt, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Ministeriets retsopfattelse som tilkendegivet i telefonreferat af 9. januar 2007, offentliggjort i resumé databasen 07.5.6, om en amtskommunal udvalgsformand, der skulle tiltræde som formand for et stående kommunalt udvalg, indebærer, at en fratrådt udvalgsformands ret til eftervederlag tillige vil blive afskåret i den situation, hvor man på fratrædelsestidspunktet er bekendt med, f.eks. i kraft af en indgået politisk aftale om besættelse af kommunens udvalgsposter, at den fratrådte udvalgsformand bliver valgt som udvalgsformand for et andet stående udvalg, og hvor den fratrådte udvalgsformand efterfølgende vælges som udvalgsformand.

Har udvalget ikke valgt nogen formand pr. 1. januar 2026, og er man på dette tidspunkt bekendt med, f.eks. i kraft af en indgået politisk aftale om besættelse af kommunens udvalgsposter, at den fratrådte udvalgsformand bliver valgt som udvalgsformand for det samme stående udvalg, og vælges den fratrådte udvalgsformand efterfølgende som formand for samme stående udvalg, kan udvalgsformanden ud fra tilsvarende principper som tilkendegivet i det nævnte telefonreferat af 9. januar 2007, offentliggjort i resumé databasen 07.5.6, ikke anses for at have fratrådt hvervet som udvalgsformand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1. Se pkt. 3.4.I et af de tilfælde, som er forelagt af den pågældende kommune, har vedkommendes eget udvalg på fratrædelsestidspunktet den 31. december 2025 valgt en anden udvalgsformand. På udvalgets første ordinære møde i januar måned vælger flertallet i udvalget at afsætte den valgte udvalgsformand og genvælge den tidligere udvalgsformand. I denne situation må udvalgsformanden anses for at have fratrådt sit hverv pr. 31. december 2025, jf. pkt. 3.6.

Den fratrådte udvalgsformands eftervederlag kan i dette tilfælde ikke anses for afskåret efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, eftersom retten til eftervederlag efter ordlyden af vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, alene afskæres, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for et andet af de i § 7, stk. 2, og § 14, stk. 2, nævnte udvalg. Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, finder således allerede af den grund ikke anvendelse, hvis en udvalgsformand, der må anses for fratrådt, jf. ovenfor, senere tiltræder som formand for samme stående udvalg.

4. Konklusion

4.1. Hans B. Thomsen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, gjorde telefonisk den 2. december 2025 medarbejderen i kommunen bekendt med nedenstående i overensstemmelse med ministeriets retsopfattelse som anført under pkt. 3.1.-3.6.

For så vidt angår den situation, hvor formanden for det stående udvalg genvælges som formand på det nyvalgte udvalgs konstituerende møde efter den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde, vil udvalget den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, have samme formand som det tidligere udvalg. I den situation vil udvalgsformanden ikke være fratrådt fra sit hverv som udvalgsformand og følgelig ikke have ret til eftervederlag med virkning fra den 1. januar 2026. Se pkt. 3.3.

Ligeledes vil udvalgsformanden i denne situation have ret til fortsat optjening af sit eftervederlag, idet der efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, alene stilles krav om, at udvalgsformanden "ophører med hvervet efter mindst ét års uafbrudt vederlæggelse" som formand for et stående udvalg. Som anført i vederlagsvejledningens afsnit 2.4.5. er det ved beregningen af eftervederlaget udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår, jf. herved også resumédata-basen 23.5.6. Se pkt. 3.3.

For så vidt angår den situation, hvor formanden for det stående udvalg genvælges som formand på udvalgets ordinære møde i januar, uden at udvalget forinden har valgt en ny udvalgsformand, vil udvalget i perioden fra den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, være uden formand, indtil udvalget på sit ordinære møde i januar har genvalgt formanden. I denne situation vil udvalgsformanden ikke skulle anses for at have fratrådt hvervet den 31. december 2025, og udvalgsformanden vil have ret til fortsat optjening af sit eftervederlag. I denne situation vil den nyvalgte formand først være berettiget til at modtage sit eventuelle udvalgsformandsvederlag fra tidspunktet for udvalgets ordinære møde i januar, jf. resumédata-basen 23.5.7. Se pkt. 3.4.

Det vil dog være en forudsætning for ikke at anse udvalgsformanden for fratrådt den 31. december 2025, at man på dette tidspunkt er bekendt med, at udvalgsformanden bliver valgt som udvalgsformand for det pågældende udvalg, jf. principperne i ministeriets telefonreferat af 9. januar 2007, offentliggjort i resumédata-basen 07.5.6. Denne forudsætning er opfyldt i dette tilfælde. Se pkt. 3.4.

Såfremt udvalget på sit ordinære møde i januar imidlertid vælger en anden person som formand, må udvalgsformanden dog betragtes som værende fratrådt hvervet den 31. december 2025 og være berettiget til eftervederlag med virkning fra den 1. januar 2026 i overensstemmelse med de øvrige betingelser i vederlagsbekendtgørelsens § 11. Se pkt. 3.5.

For så vidt angår den situation, hvor det nyvalgte udvalg på sit konstituerende møde – der afholdes efter den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde - vælger en ny formand, og udvalget herefter på sit første ordinære møde i januar på ny vælger den tidligere udvalgsformand som udvalgsformand, varetages hvervet som udvalgsformand i perioden fra den 1. januar 2026, hvor det nyvalgte udvalgs funktionsperiode påbegyndes, og indtil udvalgets første ordinære møde i januar, af den nye udvalgsformand. I denne situation vil formanden for det stående udvalg skulle betragtes som fratrådt den 31. december 2025, og den nyvalgte formand anses for tiltrådt 1. januar 2026. Den fratrådte formand vil i den situation have ret til eftervederlag den 1. januar 2026 i overensstemmelse med de øvrige betingelser i vederlagsbekendtgørelsens § 11. Se pkt. 3.6.

Det tilføjes, at såfremt udvalget på sit konstituerende møde i december måned alene havde valgt en midlertidig formand, indtil udvalget på sit første ordinære møde i januar måned kunne genvælge sin formand, vil udvalgsformanden ikke kunne betragtes som fratrådt den 31. december 2025 og dermed ikke have ret til eftervederlag den 1. januar 2026. Se pkt. 3.6.

4.2. Hans B. Thomsen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, gjorde telefonisk den 15. januar 2026 medarbejderen i kommunen bekendt med ministeriets retsopfattelse som anført under pkt. 3.7.

I et af de tilfælde, som er forelagt af den pågældende kommune, har vedkommendes eget udvalg på fratrædelsestidspunktet valgt en anden udvalgsformand. På udvalgets første ordinære møde i januar måned vælger flertallet i udvalget at afsætte den valgte udvalgsformand og genvælge den tidligere udvalgsformand. I denne situation må udvalgsformanden anses for at have fratrådt sit hverv, jf. pkt. 3.6.

Den fratrådte udvalgsformands eftervederlag kan i dette tilfælde ikke anses for afskåret efter vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, eftersom retten til eftervederlag efter ordlyden af vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, alene afskæres, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for et andet af de i § 7, stk. 2, og § 14, stk. 2, nævnte udvalg. Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, finder således allerede af den grund ikke anvendelse, hvis en udvalgsformand, der må anses for fratrådt, jf. ovenfor, senere tiltræder som formand for samme stående udvalg.